

Csehország

A bűncselekmények sértettjeinek jogai a büntetőeljárásban - Csehország

Őn akkor minősül **„sértettnek”** (*poškozený* – a büntető eljárásjogi törvény (*trestní řád*) által a bűncselekmény áldozatára használt kifejezés), amennyiben a Büntető Törvénykönyvben (*trestní zákon*) bűncselekményként meghatározott cselekmény eredményeként sérelmet szenvedett el. Ez a sérelem különböző formában jelenhet meg, például egy tárgy károsodásaként vagy eltulajdonításaként. Sértettként Önnek bizonyos jogai vannak a bírósági eljárás előtt, alatt és után.

A Cseh Köztársaságban a büntetőeljárás a tények ellenőrzésével és nyomozással kezdődik. Az ügy e szakaszában a bíróság az ügyész törvényességi felügyelete alatt nyomozhat. Ha az eljárás e szakaszában elegendő bizonyítékot gyűjtöttek össze a bűncselekmény bizonyítására, továbbá arra, hogy azt egy adott személy követte el, az ügyész vádemelésről hoz határozatot, majd az ügy a bíróság elé kerül. A büntetőeljárás bírósági szakaszában a bizonyítékokat a bíróság elé tárják, és ezek alapján a bíróság elítéli vagy felmenti a vádlottat. Ha a bíróság a bűncselekmény elkövetésében bűnösnek találta a vádlottat, büntetést szab ki rá. Amennyiben a bűnösségét nem állapították meg, a vádlottat felmentik. A büntetőeljárás felsőbb szintű bírósághoz intézett fellebbezés útján folytatódhat, amennyiben Ön kártérítési igényt nyújtott be.

Sértettként Ön a büntetőeljáráshoz annak bármelyik szakaszában csatlakozhat.

A keresett információkért kattintson az alábbi hivatkozásokra:

- [☞ 1 - Jogaim bűncselekmény sértettjeként](#)
- [☞ 2 - Bűncselekmény bejelentése és jogaim nyomozás vagy bírósági eljárás során](#)
- [☞ 3 - Jogaim a bírósági eljárást követően](#)
- [☞ 4 - Kártérítés](#)
- [☞ 5 - Támogatásra és segítségnyújtásra vonatkozó jogaim](#)

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 02/07/2019

1 - Jogaim bűncselekmény sértettjeként

Milyen tájékoztatást kapok a hatóságtól (például rendőrség, ügyészség) a bűncselekmény megtörténte után még azelőtt, hogy bejelenteném a bűncselekményt?

A rendőrséggel való első kapcsolatfelvételekor megkapja a jogai megfelelő érvényesítéséhez szükséges tájékoztatást. A tájékoztatás különösen kiterjed az alábbiakra:

- a hatóság, amelyhez büntető feljelentést nyújthat be, valamint megadják Önnek e hatóság elérhetőségét;
- kihez fordulhat a szakszerű segítségnyújtás iránti kérelmével, és mely feltételek esetén ingyenes a szakszerű segítségnyújtás; szintén tájékoztatást kap a segítségnyújtással foglalkozó szakemberek elérhetőségeiről;
- a feltételekről, amelyek teljesülése esetén jogosult a biztonságát garantáló intézkedésekre;
- hol juthat további információkhoz arról az ügyről, amelynek Ön a sértettje;
- a büntetőeljárás szakaszairól és az egyes szakaszokban betöltött szerepéről;
- arról a hatóságról, amelyhez további tájékoztatás iránt fordulhat; e hatóság elérhetőségeit szintén megadják Önnek;

- a feltételekről, amelyek teljesülése esetén pénzügyi segélyre jogosult;
- a legközelebbi menhelyekről, intervenciós központokról vagy egyéb hasonló létesítményekről, amelyekhez fordulhat;
- a legközelebbi egészségügyi szolgáltatóról, akihez fordulni tud;
- miként juthat jogorvoslathoz, ha a jogait valamely hatóság megsértette;
- az érdekei védelmét szolgáló, kérelmezhető intézkedésekről, amennyiben valamely másik uniós tagállamban rendelkezik lakóhellyel;
- a bűncselekmények sértettjeiről szóló törvény alapján Önt megillető további jogokról.

Nem abban az EU-országban lakom, ahol a bűncselekmény történt (uniós és nem uniós polgárok). Hogyan védik a jogaimat?

Önt a Cseh Köztársaság állampolgáraival és a Cseh Köztársaságban lakóhellyel rendelkező személyekkel azonos jogok illetik meg. Amennyiben úgy nyilatkozik, hogy nem beszél a cseh nyelvet, a jogairól olyan nyelven tájékoztatják, amelyet megért, vagy pedig annak az államnak a hivatalos nyelvén tájékoztatják, amelynek Ön állampolgára.

Ha bejelentek egy bűncselekményt, milyen tájékoztatást fogok kapni?

Amennyiben feljelentést tesz a rendőrségen, Önnek mindazon információkról tájékoztatást kell kapnia, amelyeket a rendőrséggel való első kapcsolatfelvételnél a fentiekben részletezettek szerint kötelezően biztosítani kell.

Amennyiben ügyésznél tesz büntető feljelentést, minden esetben tájékoztatást kell kapnia az alábbiakról:

- hol tud szakzerű segítségnyújtást kérelmezni, és mely feltételek esetén ingyenes a szakzerű segítségnyújtás; szintén tájékoztatást kap a segítségnyújtással foglalkozó szakemberek elérhetőségeiről;
- a feltételekről, amelyek teljesülése esetén jogosult a biztonságát garantáló intézkedésekre;
- hol juthat további információkhoz arról az ügyről, amelyben Ön a sértett.

Jogosult vagyok-e ingyenes tolmácsolásra vagy fordításra (amikor a rendőrséghez vagy egyéb hatóságokhoz fordulok, vagy a nyomozás és a bírósági eljárás során)?

Amennyiben bűnüldöző hatóságokkal kerül kapcsolatba és nem beszél a cseh nyelvet, használhatja az anyanyelvét vagy az Ön által ismertként megjelölt nyelvet.

Amennyiben lehetséges, az eljárást lezáró jogerős határozat fordítását kérésére átadják Önnek. A jogainak az eljárás során való gyakorlásához szükséges mértékben indokolással ellátott kérelmére egyéb okiratok fordítását is elkészíthetik az Ön részére.

Hogyan gondoskodik arról a hatóság, hogy megértem őket, és hogy ők is megértsenek engem (amennyiben gyermek vagyok; amennyiben fogyatékos vagyok)?

A hatóságok a sértetteket érthető módon kötelesek tájékoztatni, melynek során figyelembe kell venniük a sértett életkorát, szellemi és akarati érettségét, iskolázottságát és egészségi állapotát, ideértve a pszichés állapotát. Lehetőség szerint a gyermekek és a fogyatékkal élők meghallgatását ilyen irányú képesítéssel rendelkező személyek folytatják le.

Áldozatsegítő szolgálatok

Ki nyújt segítséget az áldozatoknak?

Számos szervezet nyújt segítséget az áldozatoknak. Közéjük tartoznak a Pártfogó és Közvetítői Szolgálat állami központjai, valamint az Igazságügyi Minisztérium által jogi tájékoztatás nyújtására és/vagy helyreállítási célú programok biztosítására akkreditált magánszervezetek, valamint a szociális szolgáltatásokról szóló törvény által pszichológiai és szociális tanácsadási szolgáltatás nyújtására felhatalmazott szervezetek. Néhány ügyvéd szintén nyújt jogi segítséget az áldozatoknak. Ezeket a szervezeteket, személyeket bejegyzik az Igazságügyi Minisztérium által vezetett, az áldozatoknak segítséget nyújtó szolgáltatók nyilvántartásába, amely az Igazságügyi Minisztérium alábbi linken elérhető weboldalán található: <https://www.justice.cz/>.

A rendőrség automatikusan az áldozatsegítő szolgálatokhoz irányít?

Igen, a rendőrséggel való első kapcsolatfelvételnél a rendőrség automatikusan tájékoztatni fogja Önt az áldozatsegítő szolgálatokról. Megadják Önnek a segítséget nyújtó hatóságok elérhetőségeit is.

Hogyan védik a magánéletemet?

Főszabály szerint a bűnüldöző hatóságok nem tehetnek közzé a bűnelkövetéssel nem közvetlenül összefüggő információkat. A pert megelőző eljárás során semmilyen olyan információ nem osztható meg, amely az Ön személyazonosságának felfedezéséhez vezethet. A tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek magánéletét különleges védelemben részesítik. Kérésére a magánéletével kapcsolatos információkat (a lakóhelye és kézbesítési címe, a munkavégzés vagy üzleti tevékenység végzésének helye, valamint a személyes, családi és anyagi helyzete) oly módon kezelik, hogy ahhoz kizárólag az ügyben eljáró bűnüldöző hatóságok, rendőrségi tisztviselők és a Pártfogó és Közvetítői Szolgálat ügyintézői férhetnek hozzá. Ezek az információk csak abban az esetben tehetők hozzáférhetővé, ha erre a büntetőeljárás céljának elérése érdekében van szükség, vagy ez annak a személynek a védelemhez való joga megfelelő gyakorlásához szükséges, akivel szemben a büntetőeljárás folyik.

Be kell-e jelentenem a bűncselekményt, mielőtt igénybe vehetném az áldozatoknak nyújtott segítséget?

Nem, a büntetőeljárás megindítását megelőzően is igénybe vehet szakemberi segítséget. Akár a bűncselekmény bejelentését megelőzően is részesülhet szakemberi segítségnyújtásban, ha az szükséges és célszerű.

Személyes védelem, ha veszélyben vagyok

Milyen típusú védelem áll rendelkezésre?

Az áldozatok védelmére számos lehetőség szolgál.

A rendőrség „rövidtávú védelemben” részesítheti Önt, amennyiben valószínűsíthető, hogy testi sérülés vagy más súlyos kockázat fenyegeti. Az ilyen védelem magában foglalhat fizikai védelmet, a lakóhely megváltoztatását vagy tanácsadási tevékenységet és megelőző intézkedéseket. A rendőrség szintén felszólíthatja a vádolt személyt, hogy hagyja el 10 napra a háztartást, amelyben együtt élnek, és annak környékét, amennyiben fennáll az Ön élete vagy épsége elleni támadás kockázata.

Amennyiben veszélyben van az áldozat biztonsága, a rendőrségi tisztviselő intézkedéseket hoz és hajt végre az áldozat biztonságának biztosítása érdekében. A büntetés-végrehajtási tiszt, katonai rendőrök és a városi rendőrségnél dolgozó rendőrök ugyanígy kötelesek eljárni.

Súlyosabb helyzetekben bizonyos körülmények között különleges védelemre jogosult, amelyet tanúknak, illetve más olyan személyeknek biztosítanak, akik esetében valószínűsíthető, hogy testi sérülés vagy más súlyos, a büntetőeljárással összefüggő kockázat fenyegeti őket. Az ilyen védelem magában foglalja a személyes védelmet, a lakóhely megváltoztatását és az új környezetbe való társadalmi beilleszkedéshez nyújtott segítséget, a valós személyazonosság elrejtését, stb. Ez egy nagyon komoly intézkedés, amelyet kizárólag szükség esetén indokolt alkalmazni.

A bíróságok vagy az ügyészek által biztosított védelem a büntetőeljárás során használt elővigyázatossági intézkedések formájában nyilvánul meg, ilyen például annak megtiltása a vádlott számára, hogy kapcsolatba lépjen az áldozattal, vagy belépjen a közös háztartásba, ahol az áldozat él. A polgári peres eljárás során eljáró bíróság is hozhat hasonló elővigyázatossági intézkedéseket. Amennyiben az Ön mint áldozat vagy sértett fél megvédéséhez a vádlott őrizetbe vételére van szükség, a vádlott őrizetbe vehető, amennyiben megalapozottan feltételezhető, hogy a vádlott megismétli a bűncselekményt, befejezi a bűncselekményt vagy elköveti azt a bűncselekményt, amelyre készült vagy amelynek elkövetésével fenyegetőzött.

Ezen túlmenően Ön kérheti, hogy tegyenek lépéseket a büntetőeljárás során annak elkerülése érdekében, hogy Ön az állítólagos elkövetővel kapcsolatba kerüljön.

Kérésére jogosult tájékoztatást kapni a vádlott őrizetből, börtönből vagy fogvatartási központból való szabadon engedéséről vagy megszökéséről, illetve egyéb hasonló információkról.

Amennyiben Ön tanú, a tanúvallomását bizonyos feltételek mellett a személyazonossága elrejtése mellett is megteheti.

Valamely igazságszolgáltatási szerv az Ön védelme érdekében európai védelmi határozatot is kibocsáthat.

Ki nyújthat nekem védelmet?

A fentiekben említett hatóságok nyújtanak védelmet, különösen a rendőrség és a bíróságok a határozataik révén.

Vizsgálni fogja-e valaki az ügyemben, hogy fennáll-e annak kockázata, hogy az elkövető újra bántani fog?

A bűnüldöző hatóságok minden esetben megvizsgálják az adott helyzetet. Amennyiben bármely veszélyre utaló jelet felfedeznek, megteszik a szükséges intézkedéseket.

Vizsgálni fogja-e valaki az ügyemben, hogy ki vagyok-e téve a büntető igazságszolgáltatási rendszer által okozott további sérelemnek (a nyomozás vagy a bírósági eljárás során)?

A bűnüldöző hatóságoknak minden esetben úgy kell eljárniuk, hogy elkerüljék az áldozat további, a bűncselekményből eredő sérelmét vagy másodlagos sérelmét.

Amennyiben a bűnüldöző hatóság megsértette az Ön jogait, vagy pedig a jogait nem tudta maradéktalanul érvényesíteni, Ön jogorvoslatra jogosult. Mindenek előtt kérelmezheti a rendőrhatalóság eljárásának felülvizsgálatát, vagy a hatóság által a jogköre gyakorlása során okozott kár megtérítése, illetve az okozott nem vagyoni kár indokolt kiegyenlítése iránti jogvitát kezdeményezhet.

Milyen jogok illetik meg a különösen veszélyeztetett sértetteket?

A különösen veszélyeztetett sértettek közé tartoznak a gyermekek, az időskorúak vagy a fogyatékkal élő személyek, valamint bizonyos bűncselekmények, mint például az emberkereskedelem, a terrortámadások, az emberi méltóság elleni szexuális bűncselekmények vagy egyes erőszakos bűncselekmények sértettjei. A különösen veszélyeztetett sértettek természetesen a fentiekben említett valamennyi védelemre irányuló lehetőséget igénybe vehetik, és sok esetben az illetékes hatóság főszabály szerint köteles befogadni a különösen veszélyeztetett sértett kérelmét. A különösen veszélyeztetett sértett általában a jogok szélesebb körével rendelkezik; ez azonban nem alkalmazható közvetlenül a sértettek védelmére, mivel e védelem inkább attól függ, hogy a sértettet fenyegeti-e testi sértés elszívésének veszélye vagy ki van-e téve egyéb súlyos kockázatnak.

Kiskorú vagyok – vannak-e speciális jogaim?

Igen, gyermekként (18. életévét be nem töltött személyként) különösen veszélyeztetett sértettnek minősül, és speciális jogok illetik meg. Ezek közé tartozik az ingyenes jogi segítségnyújtás a büntetőeljárásban, az arra vonatkozó jog, hogy a meghallgatásokat képzett személy folytassa le különösen érzékeny módon, a meghallgatások megismétlésének korlátozása, vagy az arra vonatkozó jog, hogy ne kerüljön sor az elkövetővel történő szembesítésre, valamint az összes sértettet érintő bizonyos egyéb jogok alóli felmentésre vonatkozó korlátozás.

A családtagom bűncselekmény következtében elhunyt – milyen jogok illetnek meg?

Amennyiben a családtagja bűncselekmény következtében bekövetkezett halála miatt sérelmet szenved el, Ön is sértettnek minősül, és megilletik a sértetti jogállásból fakadó jogok.

A családtagom bűncselekmény sértettje volt – milyen jogok illetnek meg?

Ebben az esetben Ön nem minősül sértettnek. Ugyanakkor a sértett bizalmasává válhat, amennyiben a sértett Önt a bizalmasává választja. A sértettet megilleti annak joga, hogy a büntetőeljárás, illetve a nyilatkozattétel során őt a választása szerinti személy (bizalmasa) kíséresse. A bizalmasnak választott személy kizárására csak kivételes esetekben kerülhet sor.

Igénybe vehetek-e közvetítői szolgáltatásokat? Milyen feltételekkel? A közvetítés során biztonságban leszek?

Igen. Közvetítői szolgáltatást a Pártfogó és Közvetítői Szolgálat nyújt, amely az áldozatsegítő szolgálatok egyike. A közvetítés ingyenes és mindkét fél, nevezetesen a sértett és az elkövető hozzájárulásán alapul. A közvetítést konfliktuskezelő szakember végzi, aki mindkét félhez jóindulatúan és kiegyensúlyozottan áll hozzá, és segít nekik megoldást találni. A Pártfogó és Közvetítői Szolgálat állami szervezeti egység, melynek többek között az a feladata, hogy közvetítés révén hatékony és társadalmilag előnyös megoldást találjon a bűncselekménnyel kapcsolatos konfliktusokban, és amely, mint ilyen szervezet, képes biztosítani a sértett biztonságát a közvetítési tárgyalások során.

Hol találom a jogaimról szóló jogszabályt?

Az alapvető rendelkezéseket a bűncselekmények sértettjeiről szóló 45/2013. sz. törvény tartalmazza. A Jogszabálygyűjtemény munkanapokon bármely önkormányzatnál és regionális hatóságnál (ideértve a Prágai Városházát) igénybe vehető. A többi jogszabályhoz hasonlóan ez a jogszabály is elérhető például a [Közigazgatási Portálon](#) vagy a Belügyminisztérium honlapján.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 02/07/2019

2 - Bűncselekmény bejelentése és jogaim nyomozás vagy bírósági eljárás során

Hogyan jelenthetek be bűncselekményt?

Büntető feljelentését bármely rendőrségi szervnél vagy ügyésznél előterjesztheti írásban, szóban jelentésben rögzítve vagy elektronikusan. A büntető feljelentésben meg kell jelölnie azokat a bizonyítékokat, amelyekről úgy véli, hogy igazolják a bűncselekmény elkövetését.

Hogyan tudhatom meg, hogy mi történik az ügyben?

Amennyiben a büntető feljelentésben ez irányú kérelmet terjeszt elő, az illetékes hatóság köteles Önt tájékoztatni a feljelentés benyújtását követő egy hónapon belül megtett intézkedésekről. Főszabály szerint, mint áldozat, Ön a sértett fél, ezért jogában áll megismerni az ügy iratait. Az eljárás állásáról szintén kérhet tájékoztatást. Ezeket az információkat az illetékes hatóság köteles Önnek biztosítani; ez azonban nem irányadó, amennyiben az ilyen információk hátrányosan befolyásolhatják a büntetőeljárás célját.

Jogosult vagyok-e költségmentességre (a nyomozás vagy a bírósági eljárás során)? Milyen feltételekkel?

Igen. Ön már a büntetőeljárás megindítását megelőzően, az egész eljárás során, valamint annak lezárását követően is részesülhet jogi segítségnyújtásban. A jogi segítségnyújtást ügyvédek biztosítják. A különösen veszélyeztetett sértettek a büntetőeljárás során költségmentesen részesülhetnek jogi segítségnyújtásban. A jogi segítségnyújtás ezen felül a szándékos bűncselekmény következtében súlyos sérelmet elszenvedett sértett, vagy a bűncselekmény eredményeképpen elhunyt áldozat túlélő hozzátartozója számára is nyújtható, költségmentesen vagy pedig alacsonyabb költségen; e személyeknek igazolniuk kell, hogy nem rendelkeznek elegendő fedezettel. A többi sértett díjazás ellenében jogosult jogi segítségnyújtásra.

Visszaigényelhetem-e felmerülő költségeimet (melyek a nyomozásban/a bírósági eljárásban való részvétel miatt merültek fel)? Milyen feltételekkel?

Amennyiben Ön a sértett fél a büntetőeljárásban, és kártérítés vagy nem vagyoni kártérítés vagy jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése iránti követelést kíván érvényesíteni, és e követelésnek legalább részben helyt adnak, az elítélt személy köteles megtéríteni Önnek a fenti követelés észszerű érvényesítésével kapcsolatban az eljárás során felmerült szükséges költségeket. Amennyiben ilyen kártérítés iránti indítványt nyújt be, a bíróság az indítványnak akár abban az esetben is helyt adhat, ha a keresete sikertelen volt.

Amennyiben Ön tanú, tanúnak járó díjazásra jogosult. Ezt a díjazást a meghallgatását követő három napon belül kell kérnie.

Fellebbezhetek-e, ha az ügyemet lezárják, mielőtt az bíróság elé kerülne?

Ezzel szemben panasz benyújtásával léphet fel. A panasz a pert megelőző eljárás során határozati formában meghozott rendőrhatalósági és egyes ügyészi döntésekkel szembeni fellebbezési formának minősül. Ily módon Ön mint sértett fél felléphet például az ügy megszüntetéséről rendelkező határozattal és a büntetőjogi felelősségre vonás megszüntetéséről rendelkező határozattal szemben.

Részt vehetek a tárgyaláson?

Igen. Önt (mint sértett felet) tájékoztatni fogják, hogy az alapeljárásra a bíróság előtt mikor fog sor kerülni.

Mi a hivatalos szerepem az igazságszolgáltatási rendszerben? Például a következőknek minősülök-e, vagy lehetek-e: sértett, tanú, magánfél, magánvádló?

A cseh jogrendszer megkülönbözteti egymástól a „sértett fél” és az „áldozat” fogalmát. Az áldozat a büntetőeljárásban részt vevő egyik fél. Főszabály szerint e fogalom valamennyi sértett felet magában foglalja, kivéve azon személyeket, akik a bűncselekmény eredményeképpen elhalálozott személlyel fennálló rokon kapcsolatuk révén minősülnek sértettnek.

Ennélfogva a cseh jogrendszerben Ön sértett félnek és áldozatnak is tekintendő (és egyúttal a büntetőeljárásban részt vevő félnek; ez azonban nem érvényes a fent említett esetben) – sértettként Ön kártérítést, nem vagyoni kártérítést követelhet, vagy a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítését követelheti. Főszabály szerint Ön egyúttal tanúnak is minősül. A cseh jogrendszer nem ismeri a magánkereset intézményét; ezért magánvádlóként nem léphet fel.

Milyen jogok és kötelezettségek vonatkoznak rám ebben a szerepben?

A sértetteket megillető jogokat elsődlegesen a bűncselekmények sértettjeiről szóló törvény szabályozza, és e jogok leírása egyéb válaszokban található.

A sértett felet [☞ a büntetőeljárásról szóló 141/1961. sz. törvény](#) alapján számos jog megilleti, ideértve a bűncselekménnyel okozott kár vagy nem vagyoni kár megtérítésének vagy a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítésének követelésére vonatkozó jogot, vagy a kártérítés, nem vagyoni kártérítés vagy a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése tárgyában hozott határozat rendelkező

részével szembeni fellebbezés benyújtásának lehetőségét. A sértett fél szintén jogosult további bizonyíték iránti indítványt benyújtani, betekinthez az ügy irataiba, részt vehet a tárgyaláson, részt vehet a fellebbezés tárgyában tartott nyilvános ülésen, az eljárás lezárását megelőzően kifejtheti az ügygel kapcsolatos álláspontját, részt vehet a bűnösségről és büntetésről szóló megállapodás tárgyalásában és megjelenhet a megállapodás jóváhagyása tárgyában tartott nyilvános ülésen, jogosult arra, hogy a képviselőjében képviselő járjon el, valamint meghatározott ügyekben fellebbezést és kérelmet nyújthat be.

Tehetek-e nyilatkozatot, vagy szolgáltatathatok-e bizonyítékot a bírósági eljárás során? Milyen feltételek mellett? Milyen feltételekkel?

Igen, a büntetőeljárás bármely szakasza során nyilatkozatot tehet arról, akár szóban vagy írásban, hogy a bűncselekmény milyen hatással volt az Ön életére. Áldozatként, vagyis az eljárásban részt vevő egyik félként, Ön felkutathat, benyújthat valamint javasolhat bizonyítékot.

Milyen tájékoztatást fogok kapni a bírósági eljárás során?

Kérésére az alábbiakról kap tájékoztatást:

- arról, hogy a büntetőeljárás nem indították meg;
- a büntetőeljárás állásáról;
- a vádolt személy által elkövetett cselekmény minősítéséről;
- az ügy bíróság előtti nyilvános tárgyalásának helyéről és idejéről;

valamint az eljárást lezáró jogerős határozatból is adnak Önnek egy példányt.

Betekinthetek-e majd a bírósági iratokba?

Igen, sértett félként Ön jogosult betekinteni az iratokba. Nyomós okból azonban az ügyész vagy a rendőrhatalóság a pert megelőző eljárás során megtagadhatja Öntől e jog gyakorlását.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 02/07/2019

3 - Jogaim a bírósági eljárást követően

Fellebbezhetek az ítélet ellen?

Igen, sértettként azonban a kártérítés, nem vagyoni kártérítés vagy a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése tárgyában hozott ítéletnek csak a rendelkező részével szemben nyújthat be fellebbezést.

Milyen jogok illetnek meg az ítélethozatal után?

Lásd a többi választ.

Jogosult vagyok-e segítségre illetve védelemre a bírósági eljárás után? Mennyi ideig?

Segítség (szakszerű segítségnyújtás) a bírósági eljárás lezárását követően is nyújtható, mindaddig, amíg a rendeltetésének megfelelően arra szükség van. A (fent említett) különleges védelem gyakran magával vonja az életmód tartós megváltozását, és ezért, jellegéből fakadóan, a büntetőeljárás lezárását követően is biztosított.

Milyen tájékoztatást kapok, ha az elkövetőt elítélik?

Kérésére kézbesítik Önnek a jogerős ítéletet, amely tartalmazza a büntetésre és annak formájára vonatkozó információkat. Amennyiben kártérítés, nem vagyoni kártérítés vagy a jogalap nélküli gazdagodás visszatérítése iránti követelést terjeszt elő, az ítéletet minden esetben kézbesítik Önnek.

Ezen túlmenően a börtön, a fogvatartó intézmény vagy a gyógykezelést nyújtó intézet, kérésére, további tájékoztatást nyújt Önnek, különös tekintettel az alábbiakra:

- az elítélt személy börtönből, fogvatartó intézményből vagy gyógykezelést nyújtó intézetből történő kiengedéséről vagy onnan való szökéséről;
- a szabadságvesztés felfüggesztéséről;
- az elítélt személy külföldi államnak történő kiadásáról, vagy valamely uniós tagállamba történő átszállításáról.

Amennyiben a vádlottat szabadon engedték vagy a vádlott megszökött, és Ön, mivel tanú, veszélyben van, az illetékes hatóságoknak haladéktalanul értesíteniük kell a rendőrséget, és a rendőrség megteszi a biztonsága biztosításához szükséges intézkedéseket, valamint tájékoztatást nyújt az Ön számára.

Kapok-e arról tájékoztatást, ha az elkövetőt szabadon bocsátják (beleértve a korai vagy feltételes szabadságra bocsátást), vagy megszökik a börtönből?

Igen, lásd fent.

Részt veszek-e majd a szabadlábra helyezéssel vagy a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos döntések meghozatalában? Tehetek-e például nyilatkozatot, vagy nyújthatok-e be fellebbezést?

A büntetőeljárás során bármikor jogosult nyilatkozatot tenni arról, hogy a bűncselekmény mindaddig milyen hatással volt az életére.

Nem nyújthat be azonban fellebbezést a feltételes szabadlábra helyezésről hozott határozattal szemben vagy a feltételesen elítélt személy jó magaviseletéről hozott határozattal szemben.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 02/07/2019

4 - Kártérítés

Milyen eljárásban lehet az elkövetővel szembeni kártérítési igényeket érvényesíteni? (például bírósági eljárás, polgári jogi igény, adhéziós eljárás)

A sértett polgári jogi eljárásban kártérítést követelhet az elkövető részéről; a sértett szintén előterjesztheti a kártérítési követelését az elkövetővel szemben folytatott büntetőeljárásban (adhéziós eljárás).

A bíróság elrendelte, hogy az elkövető fizessen számomra kártérítést/kártalanítást. Hogyan érhetem el, hogy az elkövető tényleg fizessen?

Amennyiben az elkövető szándékosan nem tesz eleget a bíróság által megállapított kártérítési kötelezettségének, a követeléssel rendelkező személy (a sértett) a kötelezettség végrehajtása iránt bírósághoz fordulhat. Egy 2018. január 1-jén hatályba lépett jogszabály a bűncselekmények sértettjeit arra is feljogosítja, hogy az államtól követeljék a kártérítési joguk kielégítését az állam által vagyoni jellegű büntetésként az elkövetőtől behajtott pénzeszközökből.

Ha az elkövető nem fizet, folyósíthat-e az állam előleget számomra? Milyen feltételekkel?

A Cseh Köztársaság nem fizet előleget az elkövető bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti kötelezettségéből fakadó teljesítéssel összefüggésben. A cseh jogrendszer szigorúan különválasztja a sértettnek az elkövető által okozott kár megtérítése iránti jogát, amely jogellenes károkozásnak minősül, és a sértett pénzügyi segítségnyújtásra vonatkozó jogát a bűncselekmények sértettjeiről szóló 45/2013. sz. törvény alapján, amely az állam által nyújtott pénzbeli juttatásnak minősül az áldozattá válás társadalmi hatásának enyhítése érdekében.

Jogosult vagyok-e állami kártalanításra?

A fentiekben előadottak szerint az állam a szó szoros értelmében nem fizet kártérítést (nem avatkozik bele az elkövető vagyoni jellegű kötelezettségeibe, azokat nem vállalja magára), hanem pénzügyi segítséget nyújt a bűncselekmények sértettjei számára. A bűncselekmények sértettjeiről szóló 45/2013. sz. törvény szerint pénzügyi segítség olyan sértettnek fizethető, akinek az egészsége a bűncselekmény eredményeképpen legalább a jogszabályban előírt minimális mértékben károsodott, az emberi méltóság elleni szexuális bűncselekmény sértettjének, kínzást elszenvedett gyermekeknek és a bűncselekmény következtében

elhalálozott személy (jogszabályban meghatározott csoportba tartozó) túlélő hozzátartozójának. A legtöbb esetben a támogatást 10 000 CZK (megközelítőleg 370 EUR) és 200 000 CZK (megközelítőleg 7 400 EUR) közötti összegben nyújtják, amelyet jogszabályban előírt átalány alapján számítanak ki, vagy amely az igazolt jövedelemkiesés és a kezelési költségek, vagy, adott esetben, az elszenvedett nem vagyoni kár enyhítésére szolgáló speciális terápia költségének összegéhez igazodik. Az Igazságügyi Minisztérium dönt a pénzügyi támogatás iránti kérelemről, amelyet onnantól számított 2 éven belül kell benyújtani, hogy a sértett tudomást szerzett a bűncselekménnyel okozott kárról, legfeljebb azonban a bűncselekmény elkövetésétől számított 5 éven belül lehet benyújtani.

Jogosult vagyok-e kártalanításra, ha az elkövetőt nem ítélték el?

Az elkövető által okozott kár (vagyis a jogellenes károkozás) megtérítése nem követelhető, ha az elkövetőt azért nem ítélték el, mivel a személye ismeretlen, vagyis nincsen felelősségre vonható személy, vagy a károkozását nem bizonyították, vagy az elkövető a cselekménye miatt nem vonható büntetőjogi felelősségre, vagyis a vádolt személy nem vonható felelősségre olyan cselekmények által okozott sérelemért, amelyeket nem ő követett el, amelyek nem minősülnek bűncselekménynek, vagy amelyekért a vádolt személy nem felelős. Ugyanakkor azonban valamely személy az elkövető elítélését megelőzően is jogosulttá válhat pénzügyi támogatásra az állam részéről (lásd fent); a sértett erre akkor is jogosult, ha az elkövető személye ismeretlen, vagy az elkövető a cselekménye miatt nem vonható büntetőjogi felelősségre, feltéve hogy a bűncselekménynek minősülő cselekmény következtében a sértett kétséget kizáróan sérelmet szenvedett el (vagy a sértett hozzátartozója annak eredményeképpen elhalálozott).

Jogosult vagyok-e sürgősségi kifizetésre, amíg a kártérítési keresetemet elbíráló határozatra várok?

A bűncselekmények sértettjeiről szóló 45/2013. sz. törvény nem teszi lehetővé az Igazságügyi Minisztérium számára, hogy előleget fizessen a még el nem bírált pénzügyi támogatás iránti kérelem alapján; a sértettek sürgős létfenntartási szükségleteit más módon, az állami szociális ellátó vagy támogató rendszerből fedezik.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 02/07/2019

5 - Támogatásra és segítségnyújtásra vonatkozó jogaim

Bűncselekmény áldozata vagyok, kihez fordulhatok támogatásért és segítségért?

A bűncselekmények áldozatainak segítséget nyújtó személyek nyilvántartása tartalmazza azokat a személyeket, akikhez fordulhat. A nyilvántartás a Belügyminisztérium alábbi linken elérhető honlapján megtekinthető: <http://portal.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33&k=6115&d=330753>.

A nyilvántartás 4 részből áll, amelyek valamennyi típusú áldozatsegítő szolgáltató tekintetében tartalmazznak információkat, nevezetesen:

1. a szociális szolgáltatások nyújtói;
2. a jogi tájékoztatás vagy helyreállító programok akkreditált szolgáltatói;
3. az ügyvédek valamint
4. a Pártfogó Felügyelői és Közvetítői Szolgálat központjai tekintetében.

A nyilvántartás a bűncselekmények sértettjeinek segítséget nyújtó személyekről viszonylag részletes tájékoztatást tartalmaz, és lehetővé teszi e segítségnyújtók név és körzet szerinti keresését, valamint egyéb feltételek szerinti részletes keresését.

Áldozatsegítő forróvonal

(+420) 116 006 (Segélyvonal a bűncselekmények sértettjei számára – más uniós tagállamokban is használt általános vonal)

Az áldozatoknak nyújtott segítség ingyenes?

A különösen veszélyeztetett sértettek számára az előírt mértékben költségmentesen biztosítanak szakszerű segítséget, amennyiben arra szükségük van. Az ilyen sértettek ingyenes jogi segítségnyújtásban is részesülnek meghatározott mértékben.

Más sértettek nem jogosultak költségmentes szakszerű segítségre, a szolgáltató azonban saját mérlegelési jogkörében dönthet úgy, hogy költségmentesen nyújt ilyen segítséget. A Pártfogó Felügyelői és Közvetítői Szolgálat által nyújtott segítség azonban minden esetben költségmentes.

Milyen típusú támogatásra számíthatok az állami szolgálatoktól vagy hatóságoktól?

A Pártfogó Felügyelői és Közvetítői Szolgálat, amely állami hatóságként működik, jogi tájékoztatást, pszichológiai támogatást nyújt a sértettek részére, és olyan helyreállító programokat kínál, mint például a közvetítés, amely az elkövetővel folytatott peren kívüli informális tárgyalás révén segíthet megoldani a helyzetét. A Pártfogó Felügyelői és Közvetítői Szolgálat 74 központtal rendelkezik; a Cseh Köztársaság valamennyi részén megtalálhatók, és a szolgáltatásaikat költségmentesen nyújtják.

Milyen típusú támogatásra számíthatok a civil szervezetektől?

A nem kormányzati szervezetek és személyek jellegüktől függően jogi felvilágosítást, pszichológiai és szociális tanácsadást, jogi segítséget vagy helyreállító programokat nyújtanak.

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 02/07/2019